

Oktober 2006

Svinerådgivning Vest indbyder til Aktuelt nyt

Mandag den 9/10, Landbrugscentret, Poppelvej 5, 7400 Herning

Tirsdag den 10/10, Tangsø Idrætscenter, Solvangen 15, 7660 Bækmarksbro

Torsdag den 12/10, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing

VELKOMST

- Kl. 19.00 **Det gode samspil med medarbejderne**
- målrettet kommunikation - afklarede jobfunktioner – bliv dus med dine stærke sider som leder og arbejdsfordeler
V/ Dorthe Poulsgård, SRVest
- Kl. 19.30 **Optimeret leveringsstrategi giver penge på bundlinjen**
- det handler om gns. slagtevægt, vægtspredning, DE og leveringspraksis
V/ Bjarne Knudsen, SRVest
- Kl. 20.00 **Status på VVM og screening**
- på vej mod nyt administrationsgrundlag
V/ Michael Lyngø Kær, SRVest
- Kl. 20.30 **Kaffe**
- Kl. 21.00 **Business Check**
- sammenligning af økonomiske resultater med inspiration til forbedringer
V/ Steen Tøttrup, Hedens & Fjordens Landbrugscenter
V/ Niels Erik Madsen, Lemvigegnens Landboforening
V/ Henrik Bak Vester, Vestjysk Landboforening
- Kl. 21.30 **Farestaldsmanualen**
- overblik og sikre rutiner giver resultater i soholdet
V/ Thomas Bruun Christensen, SRVest

Mødet forventes afsluttet kl. 22.00

Deltagergebyr pr. person 100 kr. + moms

Af hensyn til kaffeservering beder vi om tilmelding senest dagen før mødet på tlf. 7015 1200.

Problemer med fedt i vådfoder-anlægget?

I den forgangne fodringssæson er vi flere gange stødt på problemer med dårlig opblanding af fedt i vådfodringsanlæg.

Symptomerne kan være:

- Massive belægnings af fedtholdige foderpartikler i vådfoderrør eller blandekar
- Større flydende partikler (fedt) under opblandingen af vådfoder

Konsulent Hanne Maribo, Dansk Svineproduktion og produktchef Torben Riis, DAKA har været beskæftiget med problemstillingen, og de foreløbige undersøgelser indikerer, at der i nogle tilfælde forekommer problematiske aflejringer bestående af fedt og fint formalede foderpartikler.

Hvis du oplever ovenstående problemer i dit vådfodringsanlæg, opfordres du til at kontakte Fodergruppen, da vi så vil koordinere eventuelle undersøgelser, prøveudtagninger mv. sammen med Dansk Svineproduktion og DAKA.

Problemløsningen kan bl.a. bestå i:

- Optimering af blandingsrækkefølge
- Anvendelse af dyse til dosering af fedt under højt tryk

De bedste erfaringer er, at vådfoderfedt skal opblandes i vand, inden der tilsættes andre råvarer. Oplever du ikke problemer, så ser jeg imidlertid ingen grund til at foretage ændringer.

v/ Thomas Bruun Christensen

Sygestier - en god ting i hverdagen

”Det behøver ikke at være dyrt at få nogle gode sygestier - og sygestierne har lettet mit daglige arbejde”, siger gdr. Tage Brandt Jensen.

Lovkrav til sygestier til sohold

- Der skal være tilstrækkelig med sygestier og der skal altid være mindst en sygesti til rådighed.
- Arealkravet til enkeltsoer eller gylte er 3,5 m² pr. dyr
- Der må højst gå 3 soer eller gylte sammen og arealkraver er da 2,8 m² pr. dyr
- Der skal være afkøling og varmetildeling, så grisenes kropstemperatur kan reguleres
- Træk skal undgås
- En del af sygestien skal have blødt underlag i form af gummi-matte el. strøelse

Tage Brandt Jensen har en soproduktion på ca. 160 årssøer, hvor smågrisene bliver solgt ved 30 kg. Søerne går i løsdrift med trans-

ponderfodring. Hidtil er syge- og aflastningskrævende dyr blevet opstaldet i stier i blandt andet løbeafdelingen.

Inspirationen til de nye sygestier kom, da dyrlæge Marianne Søskilde fra Videbæk Dyrlægerne spurgte, om det ikke kunne være en god ide at etablere et afsnit med syge- og aflastningsstier. Den generelle fokus på dyrevelfærd har medført, at tiden nu var moden til at etablere et afsnit med sygestier. For Tage er det vigtigt at sende et positivt signal til omgivelserne.

De nye sygestier er nu brugt i ca. 1½ mdr. Tage er tilfreds med resultatet og synes at det har været en god investering. Dyrene kan bedre komme sig i de specielt indrettede stier. Sygestierne letter arbejdet for ham, og dyrene lader til at komme sig hurtigere og har færre ”sygedage”.

Sygeafsnittet er indrettet, så det er tilpasset et gammelt staldafsnit. Tage har fået lavet 4 sygestier til søer og 5 sygestier til smågrise. I Stjerne går søer og gylte enkeltvis med fast gulv og strøet leje. Der er etableret tremmer imellem stjerne, så dyrene har kontakt til hinanden. I sygestierne til smågrisene er overdækningerne lavet med forskellige højder, så de er tilpasset grise i forskellig alder. I stier til de mindste grise er der etableret mulighed for en varmelampe, hvis det måtte være nødvendigt.

Inventaret til de 9 sygestier er fra Ikadan, og har kostet 38 000 kr. I den pris er krybber og vandforsyning inkluderet. Sygestierne er lavet af plast, der er holdbart og nemt at rengøre. Målene på sygestier er:

Søer og gylte:	225 * 170 cm
Smågrise:	225 * 135 cm

Efter etableringen af sygestierne er det blevet nemmere at udtage dyr fra løsdriftstalden med de drægtige søer og gylte, da der nu altid er en ledig sti til rådighed. Det, at dyrene ligger i enkeltboks med strøelse, giver dyrene ro og optimale forhold for at komme sig hurtigt.

v/ Anja Hinrup

Det tilbagevendende efterår

Målet er et godt nærmiljø for grisen. Årstiderne spiller en stor rolle for, hvordan vi skal styre ventilationsanlægget, da både koldt og varmt vejr er en udfordring. Imidlertid giver perioder med både varmt og koldt vejr de største udfordringer.

I løbet af sensommer og efterår oplever vi ofte gode varme dage med høj himmel og dernæst meget kolde nætter. I stalde der ikke er diffust ventilerede, er det vigtigt at temperaturen holdes konstant høj på 19 – 22 °C og ikke fristes til at ”slå over på” vinterventilation med lavere staldtemperatur for tidligt.

Det er især søer og slagtesvin, der kan belastes af de store temperaturudsving hen over døgnet i efteråret. Problemerne opstår hvis ventilationsanlægget er sat til, at holde temperaturen på 17 – 18 °C, og varme dage tvinger temperaturen i stalden op på 22 °C eller mere hen over dagen. Det resulterer i, at der blæses kold luft ind over grisene langt ud på natten, for at få temperaturen ned. Grise der udsættes for træk, risikerer i større grad at udvikle lungelidelser eller halebid.

Udtørring og opvarmning før indsættelse

Hen over efteråret bliver det i højere grad nødvendigt at tilsætte varme ved udtørring af vaskede stalde. En tommelfingerregel siger: Hvis man kan tørre arbejdstøj på tørresnoeren, kan man bruge ventilationen til at tørre ud med. Skal kedeldragten derimod i tørretumbleren, skal der tilsættes varme under udtørring.

Udtørring og opvarmning før indsættelse

- Ventilation ved udetemperatur over 20 °C
- Varmetilsætning ved udetemperatur under 10 °C
- 1,5 – 3,0 kWh/m² gulvflade ~ 8 – 16 l olie pr. 100 m² sti
- Generelt høj temperatur ved udtørring
- Stalden er udtørret når inventar, gulv m.m. har temperatur
- Tjek med plastlomme på gulvet, gulvet er ikke tørt hvis der ses dug under lommen

Konsekvensen af utilstrækkelig udtørring er:

- Kolde gulve, vægge, inventar mm.
- Nedsat luftskifte, idet en stor del af varmeproduktionen går til vandfordampning
- Ringe effekt af rengøring overfor smittekem i stien
- Gulvet sveder efter indsættelse af grise
- Grisene bruger energi på at holde varmen/tørre stalden ud

V/ Henrik Bech Pedersen

Tågedesinfektion med glutaraldehyd

- nemt og effektivt
- stalden kan tages i brug dagen efter behandlingen
- velegnet ved besætningsanering samt alt ind – alt ud produktion
- Kontakt Alfred Kirk på tlf. 70 15 12 00

Spildfoderdage har stor betydning for økonomien i soholdet

7 spildfoderdage = 1,0 gris/årsso. Der kan være mange årsager til for mange spildfoderdage i en sobesætning. Nogle af dem kan være:

- For lidt fokus på løbestrategi og KS-teknik
- Manglende brunstkontrol / stimulering
- Helt eller delvis sterile omer

Kalenderen

Kurser

Den 15/11-06 Slagtesvin, Aulum FC
Den 24/11-06 Reproduktion og avl, Aulum FC
Den 1/12-06 Farestald, Aulum FC
Den 31/1-06 Hjemmeblender, Aulum FC
se yderligere på www.svinekurser.dk

Årsmøde, SRVest

Den 27/2-07 Aulum Fritidscenter

- Fodrings- og ernæringsproblemer hos søerne
- PRRS PMWS, leptospirose, klamydia
- Forkert anvendte vacciner.
- Stressende adfærd ved omgangen med dyrene i løbesituationen.

Nedenfor er angivet hvor meget en spildfoderdag koster. Grundlaget er beregnet notering for SPF+myk, en produktivitet på 2,3 kuld/årsso. Det marginale DB er smågriseprisen fratrukket foderomkostninger på 71 kr. og diverse omk. på 15 kr.

Noteringer inkl. efterbet.	Smågrisepris SPF+myk,	Marginalt DB	Værdien af en spildfoderdag
kr. 8,50	kr. 298	kr. 212	kr. 13,17
kr. 9,50	kr. 345	kr. 259	kr. 16,15
kr. 10,50	kr. 393	kr. 307	kr. 19,13

I en besætning med 500 årssoer vil en reduktion af spildfoderdagene fra 21 til 14 reducere tabet med: $500 \times 7 \times 19,13 = 66.955$ kr. ved en notering på 10,50 kr.

Har du problemer med for mange spildfoderdage, så kontakt Svinerådgivning Vest og aftal et besætningsbesøg, hvor vi primært fokuserer på ovenstående emner.

v/ Svend Bülow

SLS Nord/Vest

SLS-Smågrisesalgene står for:

- Omsætning af såvel 7 som 30 kg` s grise.
- Reel og hurtig afregning.
- Højt hygiejne-niveau, med vask og desinfektion af bilerne efter hvert læs.
- Kører med transportbiler, der altid sikrer høj dyrevelfærd. Op til 650 grise pr. læs.
- Afhentning og levering af grise til tiden.
- Bilerne er underlagt jævnlig kontrol af avance, omsætning og vægte.
- Omsætning af grise i faste grise-ringe, puljeomsætning og til export.

En af transportbilerne indefra.

Ønsker du at købe eller sælge smågrise, så kontakt én af nedenstående salgsledere:

Herningegnens Smågrisesalg

Finn Brændgård Hansen, Herning.
Tlf. 9711 8167, mobil 2323 8286,
bf.hauge@mail.dk. / www.grisegrynt.dk
Gunnar Jacobsen, Mejrup, Holstebro.
Tlf. 9742 6023, mobil 2164 8720

Vestjysk Smågrisesalg

Ole Ostensen, Skjern.
Tlf. 9735 4446, mobil 2029 4446,
grise@grise.dk / www.grise.dk
Chr. Nygaard, Ulfborg,
Tlf. 9749 2550, mobil 3097 7050

SLS Vest

Niels Jeppesen
Tlf. 9793 7383, mobil 4030 7383
www.bettegris.dk

SLS Smågrisesalgene, din oplagte samarbejdspartner

Salg af DanAvl avlsdyr Dan Avl

- fra godkendte røde avls- og opformeringsbesætninger

kvalitet · service · sikkerhed

Besætning	Aktuel Sundhedsstatus	Udbud af salgsdyr	Tlf. / Fax / Mob. / mail / website
Bording	Rød SPF+myc	LY-polte	Tlf 86 86 25 55 • Fax 86 86 25 82 www.bording-opformering.dk
Fugdøl	Rød SPF	LY-polte	Tlf. 75 33 58 34 • Fax 75 33 65 12 fugdøl-toftegaard.post.tele.dk
Grydholt	Rød SPF+myc	LY-polte	Tlf. 97761134 • Mob 23329234 nlynggaard@jubii.dk
Gråmose	Rød SPF+Ap6+Ap12	LY-polte	Tlf. 86 88 02 65 graamose@tdcadsl.dk
Guldholm	Rød SPF+myc+Ap2 +Ap12	LY-polte	Tlf. 75 34 51 77 • Fax 75 34 55 27 guldholm@mail.tele.dk
Hvamgård	Rød SPF+myc+Ap6 +Ap12	LY-polte	Tlf. 97 45 42 27 • Fax 97 45 42 42 Ford8700@worldonline.dk
Kollund	Rød SPF+PRRS-neg el. PRRS-pos-DK	LY, LL, YY, DD, HH-polte & orner	Tlf. 96 26 35 60 • Fax 97 21 47 20 avkoll@post12.tele.dk
Kvartborg APS	Rød SPF+myc+Ap6 +Ap12+VAC	LY-polte	Tlf. 97 26 86 85 / 97 26 70 47 kvartborg@get2net.dk
Løvlund	Rød SPF+myc+Ap2	LY-polte	Tlf. 97 11 94 57 • Fax 97 11 63 57 mogens.hjorth@nielsen.tdcadsl.dk
Munkbro	Rød SPF+DK	LL, DD, YL-polte/gylte DD, HD, LL-orne	Tlf. 97 43 50 37 • Fax 97 43 54 03 munkbro@munkbro.dk
Nyborg	Rød SPF	LY-polte	Tlf. 97 43 51 97 • Mob. 20 88 51 02 nyborg@dlgtele.dk
Nørredal	Rød SPF	YL-polte	Tlf. 97 86 50 58 • Mob. 21 74 45 58 Jacobsen@mail.mira.dk
Råsted Vestergård	Rød SPF+Ap6+Ap12	LY-polte	Tlf. 97 48 50 80 • Mob. 21 82 50 80 bochristensenraastedvestergaard@mail.tele.dk
Trøllundgård 1998 ApS	Rød SPF+myc +Ap6+Ap12	LY-polte	Tlf. 75 33 54 27 • Mob. 20 31 54 27 trollundgaard@get2net.dk
Vesterlund	Rød SPF+myc	LY / YL -polte / gylte	Tlf. 86 86 15 37 • Mob. 22 30 60 72 vesterlund@dlgtele.dk
Visgaard	Rød SPF+myc+DK	YL-polte	Tlf. 97 13 63 14 visgaard@hkcpst.dk
Østerbjerggård ApS	Rød SPF+myc	LY / YL-polte.	Tlf. 97 19 85 91 • Mob. 40 96 85 91 bjerggaard@get2net.dk
Øster Hallundbæk	Rød SPF	LY-polte	Tlf. 97 47 61 69 • Mob. 20 13 67 69 breinholt@post12.tele.dk

Direkte salg

– kontakt den enkelte besætning, der matcher din besætnings sundhedsstatus og forhør nærmere vedrørende salgs- og leveringsbetingelser.